Voorstel

Cluster	**:** beheer en onderhoud	**Nummer**	**:**
Portefeuillehouder	**:** Leo Pieter Stoel	**Datum vergadering**	**:** 30 januari 2023
Onderwerp	**:** Kaderbrief Veiligheidsregio Fryslân 2024-2027		

Voorgesteld besluit

1. Geen zienswijze over de Kaderbrief 2024-2027 in te dienen bij het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio Fryslân (VRF) onder voorwaarde dat scenario 3, zoals beschreven in de aanbiedingsbrief, in de begroting 2024 verder wordt uitgewerkt.

Beoogd effect

Input voor het Dagelijks Bestuur (DB) van VRF, zodat daarna het voorstel aan het Algemeen Bestuur kan worden gedaan om de Kaderbrief 2024-2027 vast te stellen. Deze Kaderbrief vormt het uitgangspunt voor de op te stellen begroting 2024.

Inleiding

De kaderbrief beschrijft de beleidsmatige en autonome ontwikkelingen die van invloed zijn op de resultaten die Veiligheidsregio Fryslân wil realiseren. Het legt daarmee de kaders vast voor de begroting, waarin de vastgestelde meerjarenbeleidsplannen worden vertaald naar concrete resultaten.

De Kaderbrief 2024-2027 staat net als vorig jaar in het teken van onzekerheden als gevolg van de coronacrisis, de opvang van ontheemden uit Oekraïne ende crisis noodopvang. Behalve deze extra inzet zijn er meer landelijke ontwikkelingen die de organisatie raken. Denk hierbij aan de invoering van de Omgevingswet, de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra), de evaluatie van de Wet veiligheidsregio's en de discussie rondom taakdifferentiatie bij de brandweer. Dit maakt het erg moeilijk om vooruit te kijken. De ontwikkelingen rondom de landelijke ontwikkelingen worden door de Veiligheidsregio Fryslân nauwgezet gevolgd.

In de bijbehorende aanbiedingsbrief aan de raad komt daarnaast zeer prominent de wijze waarop VRF een indexeringssystematiek toepast in de op te stellen meerjarenbegroting aan de orde.
De huidige indexeringsmethodiek doorgerekend, wat tot een forse stijging zal leiden voor de deelnemende gemeenten (6,4%).
Deze indexeringssystematiek werkte in de afgelopen jaren prima, met inflatiecijfers die zeer overzichtelijk waren. Maar met de huidige zeer hoge inflatie, is het de vraag of er niet een alternatieve systematiek moet worden toegepast, ook al gelet op de tijd die nog voorbij moet gaan tot begrotingsjaar 2024 en allerlei ontwikkelingen die zeer onzeker zijn.

Er worden daarom ten opzichte van de huidige systematiek (scenario 0) drie alternatieven aangegeven, waarbij wordt voorgesteld om te kiezen voor scenario 3.
In dat scenario wordt de ingeschatte prijsontwikkeling 'afgetopt' tot 8%, hetgeen leidt tot een stijging van de gemeentelijke bijdragen met 4%.
Uiteindelijk zal blijken wat in werkelijkheid loon- en prijsontwikkelingen zijn geworden, hetgeen leidt tot latere afrekeningen.

Het Dagelijks Bestuur (DB) adviseert om in te stemmen met de keuze voor scenario 3, waarmee recht wordt gedaan aan de huidige extreme omstandigheden.

Argumenten

1.1 De indexatie staat ter discussie.

De kaderbrief 2024-2027 is besproken in de bestuurscommissie Veiligheid en Gezondheid en het DB. Over de indexatie van 14,5% voor de materiële kosten is uitgebreid gediscussieerd. In de huidige systematiek is de indexering gebaseerd op de Consumentenprijsindex (CPI), conform bestuurlijke afspraken. De afgelopen jaren heeft dit geen problemen opgeleverd, omdat de CPI vrijwel gelijk was aan de compensatie die gemeenten ontvingen uit het gemeentefonds.

Er is nu echter sprake van een zeer hoog inflatiepercentage en het is niet bekend in hoeverre gemeenten worden gecompenseerd voor de huidige inflatie.

Naar aanleiding van de discussie heeft VRF in de aanbiedingsbrief alternatieven in beeld gebracht voor de indexering van de materiële kosten. De huidige afspraak met betrekking tot de werkelijke looncompensatie blijft gehandhaafd.

Bij de behandeling van de begroting 2023 VRF is er ook gediscussieerd over de gehanteerde index die ten grondslag ligt aan de indexatie van de materiële kosten. Uitkomst was dat in opdracht van het bestuur momenteel een evaluatie wordt uitgevoerd over de te hanteren index. De uitkomsten van deze evaluatie worden in het eerste halfjaar van 2023 verwacht.

1.2 *De kaderbrief is gebaseerd op de huidige bestuurlijke afspraken.*
De bestuurlijke afspraak om de materiële kosten te indexeren op basis van de CPI over de maand november voorafgaand aan het begrotingsjaar is vastgelegd in de financiële verordening van VRF. De financiële verordening is vastgesteld door het algemeen bestuur (AB). Hier kan alleen van worden afgeweken als het AB hierover een besluit neemt. Omdat het AB nog geen besluit heeft genomen om af te wijken van de bestuurlijke afspraken is de kaderbrief opgesteld op basis van de huidige afspraken.

1.3 *De raad is bevoegd een zienswijze over het financieel kader in te dienen.*
VRF komt met het voorstel om scenario 3 uit te laten werken in de begroting 2024. Hiermee komt VRF tegemoet aan de volgende bezwaren:
Het is niet reëel om de materiële kosten op dit moment voor 2024 en verdere jaren al met 14,5% te verhogen. Het zijn momenteel financieel ingewikkelde en onzekere tijden. Het is lastig om ver vooruit te kijken, de onzekerheid wat de werkelijke indexatie voor de toekomst zal zijn is erg groot. Er bestaat grote onzekerheid over de compensatie in het gemeentefonds.

Door voor de indexering materiële kosten bij de begroting 2024 eerst 8% door te berekenen en achteraf te verrekenen op basis van de werkelijke loonprijscompensatie wordt ook niemand bevoordeeld of benadeeld. Het geeft gemeenten de zekerheid dat deze autonome ontwikkeling wordt gecompenseerd en VRF wordt door de gemeenten gecompenseerd voor de werkelijke indexatie. Daarom wordt geadviseerd geen zienswijze in te dienen onder voorwaarde dat scenario 3, zoals beschreven in de aanbiedingsbrief, in de begroting 2024 verder wordt uitgewerkt.

Kosten en dekking

Financieel kader 2024-2027
Het meerjarig financieel kader vormt de basis voor de op te stellen begroting. De beleidsmatige en autonome financiële ontwikkelingen leiden tot onderstaand kader:

Kader 2024-2027 (x €1.000)	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Gemeentelijke bijdrage 2024	**75.695**	**77.974**	**79.768**	**81.619**
Structureel				
Nu niet zwanger	165	171	178	185
Beleidsadvisering preventie	111	116	120	125
Totaal beleidsontwikkelingen 2024-2027	*276*	*287*	*298*	*310*
Cao: loonontwikkeling incl. werkgeverslasten	1.110	2.026	2.909	3.847
Cpi: structureel 2,0% (voorlopig ’24 14,5%)	3.446	3.855	4.029	4.192
Totaal autonome ontwikkelingen 2024-2027	*4.556*	*5.881*	*6.939*	*8.038*
Totaal effecten 2024-2027	*4.831*	*6.168*	*7.237*	*8.348*
Procentuele ontwikkeling	6,4%	7,9%	9,1%	10,2%
Gemeentelijke bijdrage	**80.526**	**84.142**	**87.005**	**89.967**

Als opmerking hierbij geldt dat hier het effect van doorrekening van scenario 3 nog moet worden verwerkt.

Beleidsontwikkelingen
Nu niet zwanger
Het programma Nu Niet Zwanger is een voorbeeld van preventieve inzet. Er wordt ondersteuning en zorg op maat geboden aan mensen in de vruchtbare leeftijd. Daarmee worden zoveel mogelijk onbedoelde zwangerschappen voorkomen. De structurele kosten bedragen vanaf 2024 € 165.000 per jaar.

Beleidsadvisering preventie
In de GGD Meerjarenkoers hebben gemeenten de GGD gevraagd een stevigere rol te pakken als regisseur en adviseur in de preventieketen. De diverse landelijke regelingen zoals het IZA, GALA en SPUK vragen om meer coördinatie en afstemming. Ook de verschillende (zorg-)programma's binnen Friesland vragen om een zorgvuldige analyse en advies voor de gemeente. Hiervoor wil VRF de capaciteit op strategische beleidsadvisering voor Friesland vergroten, naast de lokale beleidsadviseur binnen de regio/gemeente. Hiervoor worden vanaf 2024 middelen gevraagd (1 fte: € 111.000).

Autonome ontwikkelingen
CAO Loonontwikkeling incl. werkgeverslasten
De huidige cao loopt tot 1 januari 2023. Er is nog geen nieuwe cao. De indexering van de loonkosten die is aangegeven in de septembercirculaire van het gemeentefonds is het uitgangspunt voor deze kaderbrief.
In de begroting 2023 was de Veiligheidsregio uitgegaan van indexering van 2,1% voor 2024 en voor de jaren daarna 2,4%. Nu blijkt dat de indexering voor 2024 4,2% bedraagt, voor 2025 4,1% en 3,9% voor 2026 en 2027. Dit leidt tot een verhoging van de kosten.

CPI structureel 2% (voorlopig '24 op 14,5%)
De indexering voor de materiële kosten is gebaseerd op de CPI over de maand november voorafgaand aan het begrotingsjaar. De CPI over november 2022 is nog niet bekend. Daarom wordt in de kaderbrief voor het jaar 2024 uitgegaan van de laatst bekende CPI (september 2022): 14,5%. Voor 2025 wordt uitgegaan van een indexering voor materiële kosten van 2,5%, gevolgd door 2,0% per jaar vanaf 2026.

De verhoging van de bijdrage bedraagt voor een klein deel beleidsontwikkelingen (circa € 21.000). De rest bedraagt autonome ontwikkelingen. Op dit moment is er nog geen duidelijkheid over de compensatie van de autonome ontwikkelingen. Dit is afhankelijk van de besluitvorming en de ontwikkeling van de indexatie. Als het AB instemt met de kaderbrief en uitwerking van scenario 3 moeten er ook afspraken gemaakt worden hoe er verrekend gaat worden als de indexatie van VRF afwijkt van het gemeentefonds. Dit wordt meegenomen bij de uitwerking in de begroting 2024.

Risico's of kanttekeningen

De context waarin VRF opereert is weerbarstig en dynamisch. De maatschappelijke relevantie van VRF is door de inzet op het gebied van de coronacrisis, de opvang van ontheemden uit Oekraïne en Crisis Noodopvang, groter dan ooit.
Daarnaast heeft VRF te maken met een aantal belangrijke landelijke lopende ontwikkelingen zoals de Omgevingswet, de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra), de evaluatie van de Wet veiligheidsregio's en de discussie rondom taakdifferentiatie bij de brandweer. De rol van VRF in de crisissituaties in de toekomst en de uitkomsten van de landelijke ontwikkelingen zijn nog onduidelijk. De onzekerheid over de impact van deze ontwikkelingen is in de kaderbrief terug te vinden.

Planning en uitvoering

Onze eventuele zienswijze op de kaderbrief dient uiterlijk 2 februari 2023 te zijn ingediend. Onze input wordt vervolgens verwerkt in een voorstel aan het algemeen bestuur. Deze stelt de kaderbrief vast in de vergadering van 9 maart 2023. De vastgestelde kaderbrief vormt vervolgens de basis voor de begroting die u naar verwachting in april aangeboden krijgt. De financiële effecten volgens deze begroting wordt door gemeente Ameland meegenomen in de Kadernota in het jaar 2023.

Het college van burgemeester en wethouders,

Leo Pieter Stoel	Iwan Valk
burgemeester	secretaris-directeur

Bijlagen:
- aanbiedingsbrief zienswijze Kaderbrief 2024 – 2027
- Kaderbrief 2024 - 2027

Besluit

Cluster	**:** beheer en onderhoud	**Nummer**	**:**
Portefeuillehouder	**:** Leo Pieter Stoel	**Datum vergadering**	**:** 30 januari 2023
Onderwerp	**:** Kaderbrief Veiligheidsregio Fryslân 2024-2027		

De raad van de gemeente Ameland,

overwegende
- dat er een aantal landelijke autonome ontwikkelingen spelen;
- dat er nog veel onzekerheid is
- dat het nog onzeker is of beleidsmatige ontwikkelingen tot meerkosten voor gemeenten leidt;

besluit

Geen zienswijze in te dienen over de Kadebrief 2024-2027 van de Veiligheidsregio Fryslân.

Ballum, 30 januari 2023

Leo Pieter Stoel
voorzitter

Jacqueline Metz
griffier